

Sygn. akt VIII C 1723/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 7 maja 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2018 roku w Ł.

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko J. M.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego J. M. na rzecz powoda (...) S.A. w W. kwotę 852,83 zł (osiemset pięćdziesiąt dwa złote osiemdziesiąt trzy grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 8 marca 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 164,88 zł. (sto sześćdziesiąt cztery złote osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,
2. oddala powództwo w pozostałej części.

Sygn. akt VIII C 1723/17

UZASADNIENIE

W dniu 8 marca 2017 roku powód (...) Spółka Akcyjna w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko J. M. powództwo o zapłatę kwoty 1.177,83 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 30 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że zawarła z pozwanym umowę pożyczki o nr (...), stanowiącej kredyt konsumencki, na podstawie której w dniu 4 listopada 2016 r. wypłaciła kwotę 1.000 zł. Pozwany zobowiązał się zwrócić powyższą kwotę zgodnie z harmonogramem spłat oraz umownymi odsetkami w wysokości 10% w stosunku rocznym. Dodatkowo pozwany zobowiązał się zapłacić opłatę przygotowawczą w wysokości 390 zł, rozdzielaną proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczaną częściowo z każdą ratą w terminach spłaty pożyczki. Na dzień wniesienia pozwu zadłużenie pozwanego wyniosło 1.177,83 zł, na którą to kwotę składają się niespłacone raty kapitałowe – 834,54 zł, skapitalizowane odsetki umowne naliczone od niespłaconego kapitału za okres od dnia 17 grudnia 2016 r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu, czyli 7 marca 2017 r. – 18,29 zł i opłata przygotowawcza – 325 zł. Pozwany nie dokonywał terminowej spłaty. Pismem z dnia 20 lutego 2017 roku powód wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki z dwutygodniowym okresem wypowiedzenia, ze skutkiem na dzień 7 marca 2017 r. Pomimo wezwania do zapłaty pozwany nie uregulował powyższego zadłużenia.

(pozew k. 2-4)

W dniu 18 maja 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 4 v.)

Powyższy nakaz pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, zaskarżył sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu pozwany zakwestionował zasadność obciążenia go opłatą przygotowawczą z uwagi na to, że w związku z udzieleniem pożyczki strona powodowa nie podejmowała żadnych czynności przygotowawczych, a ponadto jej zastrzeżenie zmierza do obejścia przepisów ustawy o kredycie konsumenckim i odsetkach maksymalnych. Poza tym J. M. zakwestionował prawidłowość wypowiedzenia umowy pożyczki, a także prawidłowość sposobu zaliczania swoich wpłat na poczet zadłużenia. W ocenie pozwanego jego wpłaty powinny być zaliczane wyłącznie na kapitał i wymagalne odsetki z pominięciem opłaty przygotowawczej, w związku z czym pozwany dokonał spłaty zadłużenia w dniu 15 grudnia 2016 r.

(sprzeciw k. 6- 7)

Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(postanowienie k. 9)

W piśmie z dnia 2 października 2017 roku powód wyjaśnił, że na opłatę przygotowawczą składają się koszty przygotowania kapitału pożyczki oraz utrzymania infrastruktury celem udzielenia pożyczki.

(pismo powoda k. 34- 35)

W sprzeciwie złożonym na urzędowym formularzu J. M. podtrzymał dotychczasowe stanowisko w tym również zarzut spełnienia świadczenia w dniu 15 grudnia 2016 r.

(sprzeciw k. 40- 43)

W toku dalszego postępowania stanowiska procesowe stron nie uległy zmianie.

(pismo procesowe powoda k. 46-51, protokół rozprawy k. 99- 100)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 listopada 2016 roku powód (...) Spółka Akcyjna w W. udzielił J. M. pożyczki nr (...) w kwocie 1.000 zł na okres 6 miesięcy od daty wypłaty pożyczki, którą pozwany zobowiązał się zwrócić zgodnie z harmonogramem spłat, w miesięcznych ratach (do 4 maja 2017 roku) wraz z umownymi odsetkami w wysokości określonej w umowie. Dodatkowo pozwany zobowiązał się płacić opłatę przygotowawczą w wysokości 390 zł, rozdzielaną proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczaną częściowo z każdą ratą w terminach spłaty rat pożyczki. Opłata przygotowawcza obejmowała poniesione przez pożyczkodawcę koszty czynności związane z przygotowaniem umowy pożyczki, m.in. koszty obsługi dostarczenia i podpisania umowy pożyczki u klienta, bez konieczności wizyty w biurze pożyczkodawcy, badania zdolności klienta do spłaty pożyczki. Całkowita kwota do zapłaty wyniosła 1.419,27 zł. W umowie zastrzeżono także (pkt. 6 umowy), że odsetki od zadłużenia przeterminowanego równe będą dwukrotności stopy referencyjnej NBP powiększonej o 5,5%.

W myśl 12 pkt. umowy wymagalne należności powoda były zaspokajane w następującej kolejności: koszty działań upominawczo- windykacyjnych, koszt sądowe i inne koszty egzekucyjne, opłaty i prowizje, odsetki naliczane od zadłużenia przeterminowanego, odsetki zaległe, kwota niespłaconego kapitału, odsetki bieżące i kwota kapitału bieżącego.

Zgodnie z pkt. 15 umowy, pożyczkodawca mógł rozwiązać umowę z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia w przypadku opóźnienia pożyczkobiorcy ze spłatą zadłużenia, przekraczającego 60 dni, przy czym

zastrzeżono, że dla skuteczności wypowiedzenia konieczne jest doręczenie oświadczenia o wypowiedzeniu w formie pisemnej listem poleconym.

(umowa pożyczki k. 19- 24, harmonogram k. 25, zeznania pozwanego k. 99, okoliczności bezsporne)

W dniu 15 grudnia 2016 r. J. M. dokonał wpłaty kwoty 239,89 zł tytułem spłaty pożyczki nr (...).

(zeznania pozwanego k. 100, dowód wpłaty okazany na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2018 r.- protokół rozprawy k. 100)

Pozwany nie dokonywał terminowej spłaty pożyczki, w konsekwencji powód pismem dnia 3 lutego 2017 r. wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia, a następnie pismem z dnia 20 lutego 2017 roku wypowiedział umowę pożyczki, wzywając do zapłaty całego zadłużenia w wysokości 1.176,39 zł.

(ostateczne wezwanie do zapłaty k. 28, wypowiedzenie umowy k. 29, wyciąg z książki nadawczej k. 30)

Do dnia wyrokowania pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem. (okoliczności bezsporne)

Decyzją z dnia 20 grudnia 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania (...) S.A w W. polegające na stosowaniu opłaty przygotowawczej, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co stanowi naruszenie art. 3 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz nakazał zaniechanie jej stosowania.

(decyzja Prezesa UOKiK k. 64- 93)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron procesu, a także na podstawie zeznań J. M..

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne w części.

Należy przypomnieć, że w przedmiotowej sprawie (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o zasądzenie od J. M. kwoty 1.177,83 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem zobowiązania wynikającego z zawartej w dniu 3 listopada 2016 r. umowy pożyczki o nr (...). Na powyższą kwotę składają się niespłacone raty kapitałowe – 834,54 zł, skapitalizowane odsetki umowne naliczone od niespłaconego kapitału za okres od dnia 17 grudnia 2016 r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu, czyli 7 marca 2017 r. – 18,29 zł i opłata przygotowawcza – 325 zł. Wnosząc o oddalenie powództwa pozwany zakwestionował zasadność obciążenia go opłatą przygotowawczą oraz prawidłowość wypowiedzenia umowy pożyczki i sposób zaliczania wpłat na poczet zadłużenia. Ponadto pozwany podniósł zarzut spełnienia świadczenia.

Zgodnie z art. 720 § 1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie było twierdzenie faktyczne powoda o tym, że strony łączyła umowa, na mocy której udzielono pozwanemu pożyczki (kredytu konsumenckiego) w wysokości 1.000 zł, która miała zostać zwrócona wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty. Na rzecz powoda zastrzeżono w umowie także, w przypadku niespłacenia należności w terminie, prawo do naliczania odsetek od całości zadłużenia w wysokości określonej w umowie. Ponadto strona powodowa była uprawniona do wypowiedzenia umowy z dwutygodniowym okresem wypowiedzenia, jeżeli pozwany opóźniałby się ze spłatą pożyczki o ponad 60 dni.

Jako bezzasadny należało ocenić podniesiony w sprzeciwie zarzut spełnienia świadczenia w dniu 15 grudnia 2016 r. Na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2018 r. strona pozwana przedstawiła dowód dokonania wpłaty jedynie kwoty 239,89 zł., co biorąc pod uwagę zadłużenie J. M. z tytułu zawartej pomiędzy stronami umowy pożyczki w niekwestionowanej przez pozwanego części- kapitał oraz odsetki umowne i karne- z pewnością nie pozwala na przyjęcie tezy o całkowitym spełnieniu świadczenia przez pozwanego. Nie ulega wątpliwości, że to na J. M. spoczywał obowiązek udowodnienia, że spełnił swoje zobowiązanie wynikające z przedmiotowej umowy pożyczki w całości, gdyż obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.).

Za chybione Sąd uznał także zarzuty J. M. co prawidłowości wypowiedzenia umowy pożyczki. Należy przypomnieć, że zgodnie z pkt. 15 łączącej strony umowy, pożyczkodawca mógł rozwiązać umowę z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia w przypadku opóźnienia pożyczkobiorcy ze spłatą zadłużenia, przekraczającego 60 dni, przy czym zastrzeżono, że dla skuteczności wypowiedzenia konieczne jest doręczenie oświadczenia o wypowiedzeniu w formie pisemnej listem poleconym. J. M. dokonał tylko jednej wpłaty kwoty 239,89 zł w dniu 15 grudnia 2016 r., czym zaspokoił wymagalne od 5 grudnia 2016 r. roszczenie powoda o zapłatę pierwszej raty tytułem spłaty pożyczki nr (...). Wymagalność dwóch kolejnych rat przypadała odpowiednio 4 stycznia 2017 r. i 4 lutego 2017 r. Wobec powyższych uwag powód miał prawo wypowiedzieć zawartą umowę, co uczynił pismem z dnia 20 lutego 2017 roku, a w konsekwencji zadłużenie stało się wymagalne.

Natomiast podniesione przez pozwanego zastrzeżenia dotyczące podstaw dochodzenia zapłaty kwoty 325 zł. tytułem opłaty przygotowawczej Sąd podzielił w całości. Wątpliwości nie budziło, że powód jest przedsiębiorcą zajmującym się prowadzeniem działalności gospodarczej m.in. w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych, a strona pozwana, jako osoba fizyczna, jest konsumentem. Dlatego też należało ustalić, czy postanowienia umowy z dnia 3 listopada 2016 roku były dla jej stron wiążące. Sąd bowiem może, a nawet powinien dokonywać oceny postanowień zawartych umów, a także postanowień samych wzorców umów, co do ich zgodności z prawem. Ocena ta może zostać dokonana również in concreto w toczącym się między przedsiębiorcą, a konsumentem sporze, którego przedmiotem są skutki prawne określone postanowieniami umowy. Umowy konsumenckie podlegają bowiem ocenie w świetle klauzuli generalnej z art. 385¹ §1 k.c. z wyłączeniem jedynie jednoznacznie sformułowanych postanowień określających główne świadczenia stron oraz tych postanowień, na których treść konsument miał rzeczywisty wpływ, co musi zostać wykazane przez proferenta (por. m.in. wyrok SA w Warszawie z dnia 15 czerwca 2007 roku, VI Ca 228/07, LEX).

W ocenie Sądu postanowienia przedmiotowej umowy, w której zastrzeżono opłatę przygotowawczą uznać należy za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego w rozumieniu art. 58 § 2 k.c., art. 353¹ k.c. i art. 5 k.c., stanowiące obejście przepisu art. 359 § 2¹ k.c. o odsetkach maksymalnych, a także za stanowiące niedozwolone klauzule umowne w myśl art. 385¹ § 1 k.c. W myśl bowiem tego ostatniego przepisu, postanowienia umowy zawartej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne).

W ocenie Sądu postanowienia przedmiotowej umowy dotyczące opłaty przygotowawczej stanowią w istocie próbę obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Wskazana w umowie opłata została podzielona stosownie do okresu trwania umowy na 6 części i w stałej wysokości (65 zł) była pobierana za każdy okres miesięczny i doliczana

do każdej raty pożyczki. Już sam w sobie sposób naliczania tejże opłaty ukazuje jej bliźniacze podobieństwo do odsetek. Dokonując analizy treści umowy Sąd ustalił, że pożyczkodawca podjął próbę obejścia przepisu art. 359 § 2¹ k.c. poprzez zastosowanie opłaty przygotowawczej, co w połączeniu z zastrzeżonymi w umowie odsetkami umownymi, skutkowało tym, że pobierane od pozwanego należności uboczne (odsetki + opłata przygotowawcza) przekraczały wartość odsetek maksymalnych. Mając na względzie, że w niniejszym przypadku mamy do czynienia z obrotem konsumenckim, Sąd uznał, iż stosowany przez stronę powodową zabieg prowadzi do naruszenia interesów konsumenta. Zastrzeżenie omawianej opłaty przygotowawczej, zmierzające do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych jest niedopuszczalne (art. 359 § 2¹ k.c.), a zatem jako sprzeczne z ustawą – nieważne, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy (art. 58 § 1 k.c.). Poza tym skoro opłata przygotowawcza miała być pobierana za konkretne koszty, a mianowicie koszty przygotowania kapitału pożyczki oraz utrzymania infrastruktury celem udzielenia pożyczki to zasadność jej naliczenia konstytuowałaby się dopiero wówczas, gdyby koszty takie zostały w rzeczywistości podjęte, a ich wartość wykazana. Powinność udowodnienia powyższego na mocy art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. obciążała powoda, który powinności tej nie sprostał.

Ponadto powód nie wykazał, aby czynności związane z przygotowaniem umowy pożyczki pociągały za sobą wydatek rzędu aż 390 zł (ponad 35 % wartości kapitału pożyczki). W sprawie nie wykazano, aby pożyczkodawca podejmował czynności związane z badaniem zdolności kredytowej klienta, m.in. by zwracał się do jakichkolwiek instytucji finansowych z wnioskiem o przekazanie informacji o zobowiązaniach pozwanej, czy też weryfikował (telefonicznie, mailowo, pisemnie) informacje dotyczące źródła i wysokości uzyskiwanego przez pozwanego dochodu. Pamiętać należy, że działalność powoda skupia się w dużej mierze na udzielaniu tzw. chwilówek osobom, które nie posiadają dobrej historii kredytowej, co uniemożliwia im uzyskanie kredytów w instytucjach bankowych. Firmy, jak powodowa, często reklamują się tym, iż nie sprawdzają swoich klientów w BIK, nie wymagają zaświadczenia o zarobkach, a pożyczek udzielają wyłącznie na podstawie przedłożonego dowodu osobistego. Oczywiście powyższe nie wyklucza, iż powód podjął się działań zmierzających do weryfikacji sytuacji finansowej pozwanego, rzecz jednak w tym, że nie zostały one w sprawie wykazane. W świetle zasad doświadczenia życiowego trudno także przyjąć, aby samo przygotowanie dla pozwanego umowy pożyczki wymagało poniesienia kosztów w kwocie aż 390 zł, zwłaszcza, jeśli uwzględni się okoliczność, że przedłożona do akt umowa ma charakter szablonowy. Skoro pozwany kwestionował, aby powód był uprawniony do naliczenia kosztów w postaci opłaty przygotowawczej, to powinnością powoda było wykazanie, że przedsięwzięt określone w umowie czynności związane z przygotowaniem umowy pożyczki, zbadaniem zdolności kredytowej pozwanego, a nadto, że w związku z tymi czynnościami poniósł określone koszty, oznaczone w treści umowy. Wyjaśnienia w tym miejscu wymaga, że wprawdzie sporne opłaty zostały ustalone umową stron, to jednakże pamiętać należy, że swoboda umów nie pozostaje całkowicie dowolna i podlega pewnym ograniczeniom. I tak, w myśl art. 353¹ k.c. treść lub cel stosunku prawnego ułożonego przez strony nie może sprzeciwiać się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Tymczasem zapisy umowy odnoszące się do przedmiotowej opłaty są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i kształtują obowiązki drugiej strony umowy (pożyczkobiorcy – pozwanego) w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, albowiem określone przez stronę powodową opłata nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia. W tym miejscu wypada przypomnieć, że w judykaturze uznaje się, że pod pojęciem działania wbrew dobrym obyczajom - przy kształtowaniu treści stosunku zobowiązaniowego - kryje się wprowadzanie do umowy klauzul, które godzą w równowagę kontraktową stron takiego stosunku, natomiast przez rażące naruszenie interesów konsumenta rozumie się nieusprawiedliwioną dysproporcję - na niekorzyść konsumenta - praw i obowiązków stron, wynikających z umowy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 2005 roku, I CK 832/04, Biul. SN 2005/11/ 13 oraz z dnia 3 lutego 2006 roku, I CK 297/05, Biul. SN 2006/5-6/12). Dokonując oceny rzetelności określonego postanowienia umowy konsumenckiej należy zawsze rozważyć indywidualnie rozkład obciążeń, kosztów i ryzyka, jaki wiąże się z przyjętymi rozwiązaniami oraz zbadać jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w sytuacji, w której postanowienie to nie zostałyby zastrzeżone, pamiętając jednocześnie podczas dokonywania kontroli o tym, że każdorazowo istotny jest charakter stosunku prawnego regulowanego umową, który w konkretnej sytuacji może usprawiedliwiać zastosowaną konstrukcję i odejście do typowych reguł wyznaczonych przepisami dyspozytywnymi. Okoliczności niniejszej sprawy wskazują

ponadto na to, że w odniesieniu do zastrzeżonych w umowie opłat, o których mowa wyżej, postanowienia umowne odnośnie dopuszczalności naliczenia takich opłat nie były z pozwaną, jako konsumentem, indywidualnie uzgadniane, a niewątpliwie kształtują jej obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta. Należy zatem uznać, że postanowienia te nie wiążą pozwanego, gdyż w tym zakresie spełnione są przesłanki z art. 385¹ § 1 k.c. Przedmiotowa umowa pożyczki została zawarta pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem. Pozwany jako pożyczkobiorca nie miał rzeczywistego wpływu na treść postanowień umownych, które zostały narzucone przez pożyczkodawcę. (...) S.A. posługiwała się wzorcem umowy, zaś kwestionowane postanowienia umowne o opłacie przygotowawczej zostały przejęte z wzorca umowy zaproponowanej pozwanemu jako konsumentowi przez kontrahenta.

Pomimo uznania postanowień umowy dotyczących opłaty przygotowawczej za niedozwolone postanowienia umowne, a w konsekwencji za niewiążące J. M. i stronę powodową, Sąd nie podzielił stanowiska pozwanego co do tego, że dokonana przez niego wpłata powinna zostać zaliczona w pierwszej kolejności na poczet kapitału i wymagalnych odsetek. W myśl 12 pkt. umowy wymagalne należności powoda były zaspokajane w następującej kolejności: koszty działań upominawczo-windykacyjnych, koszt sądowe i inne koszty egzekucyjne, opłaty i prowizje, odsetki naliczane od zadłużenia przeterminowanego, odsetki zaległe, kwota niespłaconego kapitału, odsetki bieżące i kwota kapitału bieżącego. Należy zauważyć również, że w myśl art. 451 § 1 kc dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Z kolei zgodnie z art. 451 § 3 kc w braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych - na poczet najdawniej wymagalnego. Biorąc pod uwagę to, że w dniu 15 grudnia 2016 r. J. M. dokonał wpłaty kwoty 239,89 zł tytułem spłaty pożyczki nr (...), czyli pozwany nie wskazał na poczet jakich należności dokonuje spłaty, a także mając na uwadze treść łączącej pozwanego i stronę powodową umowy pożyczki wraz z regulaminem, jak również brzmienie powołanych przepisów kc, w ocenie Sądu powód miał uprawnienie do zaliczania części wpłaty pozwanego na poczet opłaty przygotowawczej. Zdaniem Sądu ta część wpłaty może stanowić nienależne świadczenie.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 852,83 zł, na którą złożyły się niespłacone raty kapitałowe – 834,54 zł oraz skapitalizowane odsetki umowne naliczone od niespłaconego kapitału za okres od dnia 17 grudnia 2016 r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu, czyli 7 marca 2017 r. – 18,29 zł. Natomiast w części dotyczącej opłaty przygotowawczej- 325 zł Sąd oddalił powództwo.

M.-prawną podstawę roszczenia odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wskazany przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. Dlatego też Sąd zasądził kwotę 852,83 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 marca 2017 r. do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 k.p.c.

w zw. z art. 98 k.p.c. Strona powodowa wygrała sprawę w 72 % i dlatego w takim stopniu należy się jej zwrot kosztów procesu. Koszty poniesione przez powoda wyniosły łącznie 334 zł i obejmowały: opłatę sądową od pozwu – 30 zł,

dwie opłaty skarbowe od pełnomocnictwa – 34 zł oraz koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 270 zł – § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015, poz. 1804). Z kolei pozwany poniósł koszty w postaci wynagrodzenia radcy prawnego również w kwocie 270 zł – § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015, poz. 1804). Łącznie koszty procesu poniesione przez obie strony wyniosły 604 zł (334 zł+ 270 zł). Skoro powód uległ w 28 %, to powinien ponieść koszty procesu w kwocie 169,12 zł (604 zł* 28 %). Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 164,88 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść (334 zł- 169,12 zł).

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.